

verbindingen in deze kisten. 'Typisch voor de bouwer - Holland & Holland - van dit rijtuig, die ook andere voor dit merk specifieke kenmerken herbergt'.

Compliment Beatrix

Eén van de belangrijkste projecten waar Piet en Mar Stolk aan hebben gewerkt is de ingrijpende restauratie van het mooiste rijtuig dat in bezit is van het Nederlands Koninklijk Huis, de crème calèche. De door Hermans rond 1900 gebouwde calèche is weer geheel in oude luister hersteld en koningin Beatrix heeft zelf de kwaliteit van de restauratie beoordeeld en in een persoonlijk onderhoud met Piet en Mar Stolk haar waardering geuit. 'Dat was, naast de ontmoeting, toch een hoogtepunt om uit haar mond de waardering te horen voor ons vakmanschap!', vertelt Mar Stolk. Het is niet het enige werk dat ze hebben uitgevoerd voor het Koninklijk Staldepartement. Ook werd de affuit, waarop het stoffelijke overschot van Prins Bernhard naar de grafombe in Delft is gebracht, door Stolk gerestaureerd en gereed gemaakt.

Meerkerk

Piet Stolk, zoon van een groenteboer die de liefde voor het paard en het rijtuig thuis met de paplepel ingegoten kreeg, leerde het vak van Jan van der Peet uit Meerkerk. 'Dat waren in hoofdzaak door paarden getrokken wagens met een agrarische oorsprong, die hun dienst op de boerderij hadden gedaan, zoals oogstwagens. Daar ligt de oorsprong van mijn huidige kennis en vaardigheid, die ik nu op een breed gebied van koetsen en rijtuigen kan inzetten', zegt Piet Stolk. Hij is er best trots op is dat in de doos met penselen die zijn echtgenote gebruikt voor het trekken van de biezen, nog steeds exemplaren liggen die afkomstig zijn van Jan van der Peet.

Zoals nu auto's van de lopende band afrollen, rolden in 1906 maar liefst 105.000 rijtuigen per jaar uit de fabriek van Studebaker. Er moeten wereldwijd honderden fabrieken zijn geweest, waar in serie koetsen en rijtuigen werden gefabriceerd in verschillende uitvoeringen. Zo gebeurde het Piet Stolk eens dat hij een

Amerikaans rijtuig kreeg aangeboden voor restauratie. Het was één van de eerste uit een serie, en bijna tegelijkertijd kreeg hij er één aangeboden uit dezelfde serie die vijf jaar later was gebouwd. Opmerkelijk waren de enorme aantallen minimale verbeteringen die waren doorgevoerd.

Rolls Royces

'Wat wij doen zijn de Rolls Royces en de Maybachs van toen restaureren. Dat is bijna altijd een tijdrovende en zeer arbeidsintensieve klus. Dan moeten de rijtuigen de inspanningen en kosten ook waard zijn. Je kunt zeggen dat wij opereren in het topsegment van de markt, en dat wij meestal koetsen en rijtuigen onder handen hebben waar de hoge adel mee heeft gereden. Dat zijn rijtuigen met een enorme historie die behoren tot het culturele erfgoed', zegt Piet Stolk. Hij neemt daarnaast ook regelmatig kleinere opdrachten aan wanneer het eenvoudiger rijtuigen betreft. Zo staat er nu in zijn werkplaats een bokkenwagen die bijna gereed is.

In één van de afdelingen staat een schitterend rijtuig klaar om afgeleverd te worden. Het is een tweewielig rijtuig (tandem cart) waar paarden in tandemspanning voor dienen te lopen. In een prachtige kleurstelling - groen en geel - is het rijtuig talloze malen gelakt. Omdat de eigenaar reeds over de tachtig is en hij nog graag met een tandem wilde rijden, werd de restauratie in een half jaar tijd afgerond. 'De grondlaag wordt met de hand aangebracht en daarna begint het schuren en het spuiten en weer schuren, tot er zeven lagen verf op zijn aangebracht. Dan pas gaan we met de kwast de laklaag aanbrengen en tenslotte het vernis, om op die wijze de lak te beschermen', vertelt Mar Stolk. Zij is verantwoordelijk voor het schilderwerk en wijst op de gele stoffering, waarvan het patroon aan de hand van oude voorbeelden opnieuw is geweven, en op de met een van piramideblokjes profiel voorziene vloerbedekking die speciaal voor Stolk is gefabriceerd. Aan de kleinste kleinigheden is aandacht besteed en het rijtuig ziet er uit alsof het nagelnieuw



Penselen voor het trekken van de biezen.